

KIS HÍR LAP

...NAGY PECSÉTEKET MÁZOLT AZ ARCZÁRA (Lásd a 135. lapon.)

XXXVI. kötet, 9. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon,

1889. márczius 3-án

AZ ÓDON HÁZ GYERMEKEI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

ASNAP reggel arra ébredt föl Piroska, mikor a Zsuzsi szolgáló benyitott korán és így szólt:

— Kisasszonykám, itt a tejes asszony, kérem a pénzt.

— A pénzt? . . . Majd később; most csak menjen el. Mondja neki, hogy még alszom.

Ennek még csak mondhatta, hogy nagyon korán van, még alszik; de később mi lesz? Szinte megfájult a feje a nagy aggodalomtól.

Hát még Marcsi! A nyugodt, komoly Marcsi szinte dühöngött, mikor meggyőződött, hogy Lenczi rútul rászedte, De hát ez nem változtatott egy csöppet sem a dolgon. Lenczi bizony elvitte a nekik annyira szükséges pénzt, még pedig nem azért, hogy kimentse magát a bajból, hanem hogy újra oda üljön a nem hozzávaló társaságba. Azok szívesen fogadták, játszottak is vele és a vége persze az lett, hogy Lenczinek, mikor haza került, nem volt egy árva krajczárja sem, mind elnyerték tőle.

— Már én ilyen szerencsétlen vagyok! mondá Marczinak. Tulajdonkép nem is akartam elmenni, de mikor a pénzt ideadtad, az jutott eszembe, hogy talán most az egyszer már szerencsém lesz és vissza nyerem, amit vesztettem. Ugy akartam, hogy nektek megtérítem a kölcsön pénzt még reggel s Léczfalvi kapitánynak is megfizetem az adósságomat. . . de hát hiába! Nincs szerencsém, nem sikerült. Most már hiába!

Ezt még este mondta, mikor haza tért. Marcsi arra készült, hogy rettentően fog vele pörölni, de biz azt nem tehette. Mert alig hogy beszélni kezdett Lenczi nyugodtan mondá:

— Tökéletesen igazad van, ez nagyon rosszul volt így. De most már hasztalan sopánkodunk rajta, az nem segít. Jó éjszakát!

És befordulva a falhoz, fejére huzta a takarót s elaludt, mintha épenséggel semmi rosz fát sem tett volna a tüzre.

Marcsi és Piroska boszankodtak is, röstelték is a dolgot, s még nagyobb lett a baj azzal, hogy Jani és Dani is megtudták, mi történt. Mert a szemfüles Jani kileste, miről beszélnek Piroska és Marcsi oly nagy aggodalmaskodással. És csak egy pár szót kellett hallania, már kitálalta az egészét.

— No, ez gyönyörű dolog, mondhatom! Ugyan jó kézre van bizva a gazdasszonykodás. Koplalhatunk három napig, pedig nagy bőjt sincs.

Piroska majd sirva fakadt, amire aztán a fiúk rögtön abba hagyták a panaszkodást, de annál inkább készültek arra, hogy ugyancsak előveszik Lenczit, mihelyt bejön az ebédlőbe a reggelihez. Csakhogy nem jött, és Zsuzsi azt jelentette, hogy még alszik, ne is várják.

— De nem is várunk ám! pattant ki Jani. És nagyon jó, hogy nem jön, nem is fog kapni reggelit. Nem érdemli.

Piroska azonban nem akart ebbe bele egyezni. Lenczi végre is az ő vendégek s akárhogy haragszik az ember, a vendéget bántani nem szabad. Mikor tehát a fiuk kimentek játékaikra, Piroska

elkészít
neki. M

—
Ne

látta, h

—
kihül.

—
kelletlen

—
fogsz él

Le

Piroska

nem lá

rodott,

Az a

a törté

lelkifur

mint a

Pi

nagy g

Zsuzsi

—
re? Ide

pénzt h

Sz

hideg. I

saját j

gette e

megaka

elkészítette a Lenczi reggelijét és bevitte neki. Még mindig ágyban feküdt.

— Lenczi, elhoztam a reggelidet.

Nem kapott semmi választ. Pedig látta, hogy Lenczi nem alszik.

— De ne hagyj sokáig állni, mert kihül.

— Ugy sem kell, dörmögé Lenczi kelletlenül.

— Már hogy ne kellene! Csak nem fogsz éhezni? Ide teszem az asztalra.

Lenczi megint morgott valamit, de Piroska nem értette s kiment. Azt már nem látta, hogy Lenczi milyen elszomrodott, bűnbánó tekintettel néz utána. Az a jóságos figyelem, melyet Piroska a történetek után is mutatott, nagyobb lelkifurdalást okozott a könnyelmű fiúnak, mint a Marcsi haragos pörölése.

Piroskára azonban, a mint kiment, nagy gond várakozott. Mert eléje állt Zsuzsi és kérdé:

— Kisasszonykám, mit főzünk ebédre? Ideje a mézárszékbe mennem, kérek pénzt husra.

Szegény Piroskát majd kilelte a hideg. Most már mit csináljon? Bánta a saját jóságát, mert haszontalanul vesztegette el érdemetlenre s ime, maga van megakadva. Azt nagyon jól tudta, hogy az apa szigorúan tilt minden adósságcsinálást. Amit vesznek, azt készpénzzel kell kifizetni. Ha nincs pénz, nem szabad venni.

— Ez nagyon szép, de ha nem lesz ebéd, mit mond apa? Akkor mégis csak kisül az egész; jobb lesz talán előre megmondani, így legalább ebéd is lesz. De erről még előbb tanácskozni kell a

fiúkkal. Kiküldte Zsuzsit és fölkereste a fiúkat, kiknek elmondta, hogy válasszának: vagy meg kell mindent vallani apának, vagy böjtös nap lesz, nem kapnak ebédet.

Olyan keserves arcot vágtak erre, mintha már is legalább három napig böjtöltek volna.

— De már az nem lehet, hogy ne ebédeljünk! fakadt ki a mindig jó étvágyu kis Dani. Nekem köll ebéd!

— No, mi még csak megélnénk egy darab kenyéren is, szólt Jani. De apácska biz ezt nem fogja eltűrni. Ki kell találni valamit.

— Persze hogy kell, mondá Marcsi. De az nem lehet, hogy Lenczit eláruljuk. Ez nem volna szép tőlünk.

Ebben mindnyájan megegyeztek. Aztán sok fejtörés után végre mégis kitalálták, hogy egy napra lehet segíteni a bajon. Van tyuk, csibe, kacsa, abból Piroska ügyesen csinálhat jó ebédet. Holnapig majd gondolnak valamit. De abban is megegyeztek, hogy csak kerüljön elő Lenczi, majd megmondogatják neki az igazat.

Lenczi azonban nagyon sokáig aludt, nem várhattak rá. Marczinak át kellett sétálni a kastélyba, hogy Bokrosékkal megállapítsa, mikor kezdje a tanulást Józsisal és mely órákban.

— Talán ott marasztalnak ebédre is, szólt Jani. Akkor jobb ebéded lesz, mint nekünk.

— Csakkogy nem maradok ám, mondá Marcsi büszkén.

— Pedig jó volna, jegyzé meg Piroska. Annál jobban boldogulnánk itthon

— Igaz a... no, akkor hát maradok, ha meghivnak.

De azért titkon el volt tökélve, hogy nem marad, csak nem jön haza ebédre.

Jani és Dani elkísérték Marczit az erdőcskéig s Piroska ezt nagyon szerette, mert nem akarta, hogy pöröljenek Lenczivel, mikor ez előkerül. Már ugyis hiába s még valamiképp meghallaná apa s akkor kész volna a nagy baj. Apa haragudnék, ez pedig árt neki, mikor már ugy is beteges.

De ha a jó leányka másoknak nem akart szomorúságot okozni, maga azért bizony szomorú volt s amint egyedül maradt, meg nem állhatta, hogy csöndeskén ne sirdogáljon. Hogy is ne? — mikor ez a Lenczi olyan bajba keverte, hogy alkalmasint nagyon csufot fog vallani a gazdasszonykodásával. Ezt pedig szörnyen fogja röstelni.*

Épen letörölte a könyeit, mikor Lenczi belépett. Jól látta s zavartan, bűnbánólag mondá:

— Miért sirsz Pirike?

— Oh semmi... már hiába...

— Tudom én jól... én vagyok az oka... Nagyon sajnálom, igazán nagyon sajnálom... még talán soha sem bántam meg semmit annyira... Tudom, Jani nem hinné el, ha hallaná, mert ő mindig azt mondja most már, hogy én csak hetvenkedem és fufangoskodom... Meglehet, hogy igaza is van... Talán nem szoktam volna rá, ha nekem is olyan kedves otthonom és olyan jó testvéreim volnának, mint neked.

— Oh, hát a mamád nem intett, mit kell tenned?

Lenczi sajátságosan elkomorodott.

— Az édes anyám?... Azt rég elvesztettem.

Aztán, mintha hirtelen eszébe jutott volna valami, fölkerelkedett és gyors léptekkel távozott.

Amit mondott, az nagyon az emlékében maradt Piroskának, aki nem igen értette a dolgot. Soha sem hallott semmit a Lenczi anyjáról, pedig az közeli rokonuk. Azt sem tudta, hogy már meghalt. Mindjárt be is ment apához és megkérdezte, mikor halt meg a Lenczi mamája? Apa nagyot nézett reá.

— Mikor halt meg? Ki mondta neked, hogy meghalt? Ki beszélt róla?

— Lenczi mondta, hogy neki nincs olyan kedves otthona mint nekünk és hogy a mamáját elvesztette.

— Az igaz, kedvesem. Ennek a szegény fiúnak nincs olyan csöndes, nyugodt otthona, mint a miénk, és anyja sem volt olyan jó, mint a ti boldogult drága anyatok. De arról nem tudok semmit, hogy meghalt volna.

— De hát akkor hogy vesztette el? kérdé Piroska csodálkozva.

— Azért mégis elvesztette. Ne törd rajta a fejedet, kedves gyermekem. Lenczinek az anyja nem él otthon velök, elváltak egymástól. De ezt te még nem érted. Elég az, hogy Lenczi csakugyan elvesztette az anyját s ez nagy szerencsétlenség a szegény fiúnak. Azért csak annál kiméletesebbnek, elnézőnek kell lennünk a Lenczi hibái iránt.

Piroska nem sokkal volt okosabb, mint azelőtt s elgondolkozva ment ki. A

tornáczon örvendező arccal lépett eléje Lenczi.

— Nincs már semmi baj. Fogd Piroska... vissza fizetem az adósságomat. Itt van mind a pénz, amit tőled elszedtem.

És odább sietett, hogy Piroska ne is kérdezhesse, mikép tudta ily gyorsan rendbe hozni a dolgot.

Ebédre Marci csakugyan nem jött haza. De ha azt akarta elhítenni Piroskával, hogy oda át a kastélyban ebédelt, nagyon rosszul számított. Mert ebéd után Bokrosné kocsin jött Piroskáékhoz, csupán azért, hogy Piroskát egy kicsit megkocsikáztassa és magával vigye ozsonnára.

— Meghívtam Marczit is, de még ebédre sem akart maradni. Nagyon derék fiu, a férjemnek különösen nagyon tetszik; csak az kár, hogy nem olyan élénk, ügyes, mint Lenczi. Neki magának kár, mert jobban boldogul ám a világban, a ki nyájas, ügyes, előzékeny és kedves tud lenni az emberekkel.

Ezt Bokrosné már a kocsiban beszélte és Piroska nem mondhatta, hogy nincs igaza. Ime, vele is mily ügyesen rendbe hozta Lenczi a dolgát. Mihelyt látta, milyen bajt okozott, rögtön eligazította. Meg is mondta Piroska azonnal Janinak, hogy már rendben van a dolog, nem szabad Lenczit bántani, sem pedig rosztat gondolni róla. De Jani makacs volt.

— No, látom, hogy téged is meg tudott nyerni, mondá. De nekem az sem tetszik, hogy oly hirtelen vissza tudta azt a pénzt teremteni. Hol vette? Hátha még

nagyobb bajba keverte magát és talán minket is?

Jani maga sem gyanította, mennyire eltalálta az igazat; Piroska pedig épenséggel nem is hitte. Most pedig, a mint Bokrosné a kocsiban dicsérgette, Piroska készséggel rámondta, hogy ugy van biz az, Lenczi olyan kedves, ügyes fiu, a kit mindenki kénytelen megszeretni.

S épen amint róla beszéltek, előttük az uton látták Lenczit, a mint egy izmos termetű férfival sétált. Abból, amit Piroska már hallott a fiúktól, könnyü volt kitalálnia, hogy ez az idegen ur nem más mint Léczfalvi kapitány.

Ámbár nem járt katona-ruhában — mert hát már kilépett a katonasorból — akárki is mindjárt láthatta, hogy ez csakugyan kemény és vitéz egy kapitány lehetett. Izmos termetű férfiu volt, merész, szuró tekintettel, hatalmas bajácsszal, már kissé őszülő hajjal. Mikor Lenczi köszönt a kocsiban ülőknek, a kapitány is köszönt, de aztán vissza fordult, míg Lenczi gyorsan a koci mellett termett, mert Bokrosné intett neki s a kocsinak megállást parancsolt. Aztán oda szólt Lenczinek:

— Nem volna kedvedre beülni és velünk jönni? Kocsikázunk egy kicsit, aztán majd együtt ozsonnálunk.

Lenczi gavallérosan meghajtotta magát.

— Ha megengedik, igen szerencsésnek fogom magamat érezni. Épen bucsuztam a barátomtól, Léczfalvi kapitánytól.

(Folytatása következik.)

AZ IBOLYA ÉS A TÜNDEÉR.

— Kicsi mese. —

AVOL hajdankorban, réges régen, mikor még tündérek jártak a földön, mint most a mesékben, a tündéerkirály nagy kísérettel járt egy szép holdfényes éjjel a virágos kertben. Addig járt-kelt,

mig elfáradt s meg akart pihenni.

— Van itt sok virág, mondá; valamelyiknek a kelyhéből szívok addig üdítő illatot. De melyik legyen az?

Megszólalt a büszke rózsza:

— Nevetséges azt kérdezni, mikor én vagyok itt. A hol rózsza van, szó sem lehet másról.

De ez ellen hevesen tiltakoztak a többi virágok. Jáczint, rezeda, székfű s mindannyian pörbe szálltak s mind vitták, hogy ezért vagy azért, de előbbre valók. És mindegyik, mialatt magát dicsérte, ugyan csak leszólta a többit.

A tündéerkirálynak nem tetszett ez a dolog s habozva nézett körül, melyiket válassza. Ekkor megpillantott egy kis virágot, mely szerényen félre huzódva, bele sem szólt a vitába.

— Ez, ha jól emlékszem, a kis ibolya, szólt a tündéerkirály. Hát te meg sem szólalsz? Vagy te talán sajnálnád tőlem illatodat, fősvényül tartogatod?

— Oh dehogyan, kedves tündéerkirály! felelé az ibolya. De hogyan merjek én versenyezni, mikor itt annyian vannak nálamnál különbek?

— De nekem te vagy legkedvesebb, mert nem szól belőled gőgös elbizakodás, sem irigység.

S a tündéerkirály az ibolya édes illatából szívott magába új erőt és kedvet, aztán így szólt:

— Maradj szerény, mint eddig voltál, de ne félj, hogy ne szeretnének. Megjutalmazlak azzal, hogy ezentúl te leszel az első virág, melynek az emberek örvendeni fognak. Mikor a többiek még téli álmukat aluszzák, te bujj elő a hó alól s légy első hirdetője a tavasznak, legkedvesebb, mert első virága az embereknek. Még a büszke rózsza sem fog ebben veled versenyezhetni.

Azóta a kedves kis ibolya, még alig-hogy a tavasz fakad, kiüti fejcskáját s a ki megpillantja, örvendezve szakítja le az ébredő természet első virágát.

BÁTORSÁG PRÓBÁJA.

(Képpel a czimlapon.)

FÉLIG-meddig unatkozva jártak-keltek a fiuk ott a nevelő-intézet udvarán. Játszottak ugyan, de nem olyan jó kedvvel, mint rendszeren.

— Jaj, csak már vége volna ennek a házi fogságnak, szólt Andor. Hetek óta nem láttam egyik pajtásomat sem a városban.

Ennek pedig egyszerű oka volt. A városban erős vörheny-járvány tört ki s a nevelő intézet igazgatója szigoruan meg-

hagyta szabadságára társaik nem k... belátt... gedeln... már t... varon... elő cs... gedve... társait

nincs... és jól... bajom

egyszer

tudni... azt se... igazga... áristo... veszed

Andor... pajtás

nagy-

ban al

Andor... alvóh... furcsá... s nag... arezár... kiosor

bejött... hírtele... ijedte

menek

M... a csod

dezték

hagyta, hogy a fiuknak szünet-napon sem szabad sehová látogatóba menni, sem pajtásaik nem jöhetnek hozzájuk. Így aztán nem kaphatják el a bajt. Maguk a fiúk is belátták, hogy ez legjobban van így s engedelmeskedtek; csak Ernő nem bírta már türelemmel s mikor a többiek az udvaron játszottak, ő kiszökött s nem is jött elő csak este felé. Nagyon meg volt elégedve a kirándulásával és gunyolta társait.

— Ti is megtehetnétek, hanem persze nincs bátorságotok. De én nem félek ám és jól mulattam, nem is lett semmi bajom.

— Azért mégsem tetted jól, ha már egyszer tiltva van.

— Az igazgató nem fogja meg tudni... ha csak ti nem árulkodtok. De azt sem bánom... megmondom én az igazgató urnak is, hogy kár minket így áristomban tartani, mikor nincsen semmi veszedelem.

A sok hetvenkedés végre boszantotta Andort, ki aztán este összesugott néhány pajtásával. Pajkos tervet főztek ki.

— Majd meglátjuk, csakugyan olyan nagy-e a bátorsága?

Hajnalban, mikor Ernő még javában aludt, pajtásai már talpon voltak s Andor vezetése mellett oda lopóztak az alvóhoz. S a hamis Andor aztán valami furcsát mivelt, — vörös festéket vett elő s nagy pecségeket mázolt Ernőnek az arczára. (Lásd a képet a czimlapon.) Aztán kiosontak s lesték Ernő felébredését.

Mikor fölkel, egyik fiu a másik után bejött. Közeledtek Ernőhöz, aztán mintha hirtelen észre vettek volna rajta valamit, ijedten hökkentek vissza és elfutottak.

— Jaj! Mi lelt téged, Ernő! kiálták menekülve.

Mikor már négyen-öten tették ezt, a csodálkozó Ernő aggódva kérde:

— De hát titeket mi lelt? Mit ijedeztek tőlem?

— Szerencsétlen! Még talán nem is érzed. Nézz a tükörbe! Hiszen már kitört rajtad a betegség.

Ernő a tükör elé szaladt s majd kővé vált ijedtében. Reszketett, jajgatott s ágyára visszafekve zokogott.

— Jaj, most mit csináljak! Jaj, mi lesz velem?... Végem van!

Andor messziről nagy komolyan biztatta.

— No, hiszen még talán nem halsz bele. Az igazgató ur bizonyosan mindjárt hívát orvost.

— Oh! De meg fogja tudni, hogy tegnap titkon kiszöktem... még büntetést is kapok! Jaj, minek is tettem!

Még jó ideig szepegett, jajgatott s bár rettentően félt a szörnyű betegségtől, hiába bátorították, siessen jelentkezni az igazgatónál. Mikor attól is szörnyen félt! Siránkozva mondá:

— Tudom, hogy el nem kerülhetem... csak még egy kicsit várok... míg kigondolom, mit is mondjak, mivel mentsem magamat!

Erre nagy kacagással feleltek a fiuk. Ernő sértődve nézett rájuk.

— Még nevetni tudtok! Volnátok csak ti ilyen bajban.

Andor folyvást nevetve mondá végre:

— Ha én olyan bajban volnék, sietnék a mosdó tálhoz, lemosnám az arczomról a festéket és megvallanám pajtásaimnak, hogy belebuktam a nagy hetvenkedésbe.

Lassan-lassan megértette Ernő, mi történt vele. Persze haragudott, de még inkább röstelte, hogy így rajta kapták, mennyire nem felelt meg a viselete a szavaainak. Igyekezett aztán, hogy kiköszörülje a csorbát s inkább szavaiban legyen óvatos, de a tetteiben bátor.

LILLI KEDVTELESEI.

TUL estem a nehéz leczkén,
S most estig vagyok szabad;
Mulatozhatok szobámban,
Mint a szabad ég alatt.

Testvéremmel nyarat játszom —
(Nagy öröm tél idején!)

A napernyőt, Janim tartsad:
Verőfényen járok én.

A nap fölöttünk a lámpás,
Szobamenyjezet az ég;
Kertem bokra: zsámoly s pamlag,
S ott a szekrény: hegyvidék.

A színvilág egy darabig
Janinak kedvére van —
De csakhamar únja, leül,
S bóbiskol nagy álmosan.

Ej, ha nem jössz, játszom magam!
Hordok földet, kavicsat:
Budapesttől Halomszegig
Építetek új vasutat.

Hm, vasutat építeni
Nem is oly könnyű dolog!

Alig fogtam bele — ime
Már milyen fáradt vagyok!

Hopp!... tudom már, mi lesz legjobb:
Fényes cziczabált adok!
És hogy mentül diszesb legyen:
Toalettet is csapok.

Fürteimbe csokrot kötök,
Nyakamban is az lobog —
S Czirmosommal, Miczurkámval
Körül forgok, tánczolólok.

JAJ,
ler
elé
E
pedig a
kőre m
től s az
kezden

ne félj
majd n
D
megkez
E
vele. A
vén lu
Most e
a zsili
medre.
D
gyanus
alatt s
üres m
már ne
küljön
épen k
segítsé
levők,
—
biztatá

A KIS LIBA VESZEDELME.

JAJ, jaj, de nagy baj, mi lesz most belőlem! Egyre jobban nő a víz, mindjárt elér, el is víz!

Egy fiatal kis liba jajgatott így, még pedig a malom-árok közepén, hol egy nagy kőre menekült. Szörnyű módon félt a víztől s az öreg liba hiába akarta vele megkezdeni az uszó leczkét.

— A víz nekünk való, mi jól uszunk, ne félj semmitől! Csak próbáld egyszer, majd megszereted.

De a gyáva libuska csak nem akarta megkezdeni.

Egyszer aztán valami furesa történt vele. A mint az öregekkel kísétált, egy vén lud ravaszul becsalta a malom-árokba. Most ebben éppen nem volt víz, mert fönt a zsilipnél elfogták. Száraz volt az árok medre.

De amint ott jártak-keltek, hirtelen gyanus zuhogás hallatszott s pár pillanat alatt sebesen rohant a víz végig az elébb üres mederben. A megrémült kis libának már nem volt ideje, hogy a partra meneküljön. Egy nagy kőre ugrott fel, melynek épen közelében volt. Onnan jajgatott, kért segítséget. Hallották is a közel parton levők, de csak nevettek.

— Várj csak, mindjárt elér a víz, biztatá az öreg lud.

Ez mihamar meg is történt, a víz annyira emelkedett, hogy a szepegő liba egyszerre csak azon vette észre magát, hogy nem állhat meg föbbé a kövön, hanem lebeg a vizen, — és ha már lebeg, kezdett uszni. S ime pompásan ment! Olyan pompásan, hogy egész gyönyörúsége telt benne. Csak vagy egy óra mulva birták kicsalni, mert ideje volt haza térni.

— Soh'se hittem volna, hogy uszni tudjak s hogy az olyan kellemes, mondá.

— Lásd, most örülsz ugy-e? szólt az öreg lud. Képességét és erejét mindenki próbálja ki és gyakorolja, mert csak így fogja hasznára és örömére fordíthatni.

AZ ÜGYES CSELFOGÁS.

— Vigjáték egy fölvonásban. —

Személyek :

EMIL	}	testvérek.
JOLÁNKA		
A NAGYNÉNI	}	a kertész gyermekei.
GYURICZA		
JUCZIKA		
DORKA		öreg szakácsné.

Színhely : csinosan butorozott szoba. A háttérben ajtó. Oldalt ablak.

Első jelenet.

Emil, egyedül.

Jolánka mindjárt itt terem és menem kell véle. Jaj, de unalmas lesz már ez megint! Az a kedves nénike igazán jobban tenné, ha nem hívna minden délután magához . . . Persze, ő jót akar, azt hiszi, így legjobban gondoskodik rólunk, a míg szüleink távol vannak. Jolánka szeret is oda átjárni, nem unatkozik . . . természetesen, ő már nagyobb . . . aztán a lányok szeretnek egy helyben elüldögelni. De nekem rettentően unalmas! Képzelem, ma is lesz ott még egy pár öreg néni vendég, aztán leülünk ozsonnálni és ott szép csöndesen kell csücsülni vagy másfél óra

hosszáig. Ez borzasztó lesz! Százszor inkább maradnék itthon egymagamban... Csak tudnék valami kifogást, hogy ne köllene elmennem! Fölhivnám Gyuriczát meg Juczikát, a kertész gyermekeit, azokkal pompásan elmulatnék, azok ropantul örülnek, ha valami játékhoz felhasználom őket. De mit gondoljak ki? Ez a nagy kérdés! Milyen jó annak a kópé kis Misikének! Valahányszor lusta a tanulásra, mindjárt azt mondja, hogy nagyon fáj a feje, forrósága van s elengedik neki a leczkét... Ez nem valami szép dolog, az igaz... én nem szeretem az effélét, nem helyes, ha valaki csalfasággal buvik ki a kötelessége alól... De ha én most ilyesmit tennék, az mégis egészen más volna... persze egészen más, mert én nem valami kötelesség alól akarnék kibujni, csak mulatságtól elmaradni. Hm... persze hogy ez más! Azt hiszik, hogy a nénihez menni nagy mulatság, pedig nekem nagyon unalmas. Már pedig abból csak nincs haszna senkinek, ha unatkozom. Ugy van... megkísértem a Misike ügyes csselfogását. Ha itthon volna a mama, akkor persze nem tenném, mert ő mindjárt aggódnék; de most senkit sem ijesztek meg velem, tulajdonképpen nem is szedek rá senkit. Meg is teszem... Ahá... már jön Jolánka... hamar, legyünk betegek. (Zsebkendőjével beköti homlokát és lefekszik a pamlagra)

Második jelenet.

Emil, Jolánka.

Jolánka (belépve.) Hogyan, kedves öcsém uram, te még heverészel? Már ideje, hogy induljunk!

Emil (fájdalmas hangon.) Oh... de-hogy!

Jolánka. De igen! Készülj fel szaporán!

Emil (nyögdecseelve.) Ah... de mikor... nem mehetek!...

Jolánka (közelebb menve hozzá.) Nem jöhetsz? Mi a bajod?

Emil. Oh... oh!... iszonyun fáj a fejem!

Jolánka (csodálkozva.) A fejed fáj? És mióta?

Emil. Már reggel óta.

Jolánka. De hiszen eddig nem panaszkodtál?

Emil. Persze hogy nem... mert... mert fiunak nem illik mindjárt kényeskedni, panaszkodni.

Jolánka. No, az már igaz. Csakhogy eddig nem ez volt a szokásod; akárcsoda kis bajod volt, mindjárt szaladtál a mamához.

Emil (kissé türelmetlenül.) Természetes... csakhogy most nincs itthon, hát meg akartam próbálni, hogy erős leszek és vitézül viselem a bajt.

Jolánka (kissé gunyosan.) És ez csakugyan pompásan sikerült is. Igazán senki sem gondolta volna, hogy beteg vagy; annyit ugrádoztál, dalolgattál reggel óta. Az ebédnél pedig ugyancsak jó étvágyad volt.

Emil. Dehogy volt! Csak erőltettem...

Jolánka. Ezt igazán nem gondolhattam, mikor a rétesből a harmadik darabot kérted.

Emil. Persze, mert azt mondják, hogy az evéstől elmulik a fejfájás... És akkor még nem is fájt annyira... azóta

fogott el csak igazán. (Sóhajtoz.) Oh... egyre jobban fáj! Jaj! Ugy sajnálom... de lásd, Jolánka, igazán nem mehetek a néniékhez... csak menj magad.

Jolánka. Dehogy megyek! Már hogy hagynálak magadra, mikor beteg vagy? Majd izenek Dorkával, hogy nem mehetünk s itt maradok melletted.

Emil (élénken.) Nem, nem, az nem lehet. Te csak menj, mint máskor.

Jolánka. De már azt nem teszem. Az nagyon csunya tett volna.

Emil. Oh dehogy, mikor én magam kérlek! Aztán, tudod, ez nem is olyan igazi betegség... csak egy kis fejfájás.

Jolánka. Nem kicsi, hanem nagy fejfájás, azt mondtad.

Emil. Persze hogy nagy... nagyon nagy... de azért nem veszedelmes. Itt fogok csöndesen feküdni... így majd elmulik.

Jolánka (gunyos mosollyal.) Magam is azt hiszem, hogy hamar elmulik. No akkor lát mégis elmegyek, mert a nénike különben aggódnék. De majd korábban jövök haza.

Emil. Oh, soha se siess! Miattam ne siess, csak mulass kedvedre.

Jolánka. Jól van no. Hát csak feküdjél csöndesen. Isten veled. (El.)

Harmadik jelenet.

Emil, majd Gyuricza és Juczika.

Emil (vigan fölugorva.) No, ez sikerült! Kissé nehezen szánta rá magát, hogy elmenjen, de elment, most már a magam ura vagyok itthon. (Az ablakhoz lép.) Ott megy... most befordul a sarkon... szerencsés utat! Jó mulatságot,

kedves kisasszony nénikém! Csak tessék unatkozni a mennyit tetszik, nem kérek belőle. Ni, ép ott jönnek Gyuricza és Juczika... Hé Gyurka, hova még? Jertek csak ide!

Gyuricza (Juczikával kívülről megjelen az ablaknál.) Mi tetszik, ifur?

Emil. Mit csináltok? Hova indultatok?

Gyuricza. Hát csak úgy elbolyongunk... kimegyünk a kertek alá. Jőjjön Emil urfi is, mutatok valamit.

Emil. Én most nem mehetek ki, nem szabad a házon kívül járnom, mert megláthatna valaki.

Juczika. Ahá értem, szoba-áristomot kapott...

Emil (nevetve.) Dehogy kaptam, te kis liba. De azért egy kicsit még is igazad van, csak hogy magam szabtam magamra az áristomot. No, jőjjetek be, majd idebent együtt játszunk.

Gyuricza. Ha megengedi, azt bizony szívesen megtesszük.

Emil. Megállj csak! Itt van két tizes — (Pénzt ad neki.) — szaladj amoda a sarki boltoshoz s végy fűgét, Szent János-kenyeret és sós perezet, hogy legyen jó ozsonnánk is. De siess!

Gyuricza. Szaladok. Tüstént itt is leszünk. (El Juczikával.)

Emil. Most egészen kedvemre fogom tölteni az időmet, ozsonnára pedig a kedvencz csemegémből ehetem, a mennyi tetszik; nem fogják örökké mondogatni: »Vigyázz, már elég! Megárt!« Ha nekem tetszik, addig eszem, mig meg nem árt, Jaj de ügyes csselfogás volt! (Vigan ugrál.) De szeretem, hogy eszembe jutott.

Negyedik jelenet.**Emil, Dorka.**

Dorka (belépve.) Nini! Hát ilyen beteg Emil urfi, hogy ugrál?

Emil. Beteg? Már ugyan miért volnék beteg?

Dorka. Már azt én nem tudhatom, de a Jolánka kisasszony azt mondta nekem, hogy nézzek be ide néhányszor, nincs-e szüksége valamire Emil urfinak, mert betegen fekszik. Pedig nem fekszik.

Emil. Van eszemben! Azt csak azért mondtam Jolánkának, hogy ne kelljen véle a nénihez mennem.

Dorka. Oh! De hát miért tette azt?

Emil. Mert szörnyen unalmas ott a néniéknél.

Dorka. De ezzel megcsalta Jolánkát!

Emil. Oh dehogy! Ez nagyon ártatlan család.

Dorka. Már hogy volna ártatlan? Nincs ártatlan család.

Emil. Hogy ne volna? Hiszen nem ártok vele senkinek.

Dorka. Dehogy nem! Legelőször is árt maga-magának...

Emil. Magamnak? (Nagyot nevetve.) No, erről nem tudok semmit.

Dorka. Majd megtudja. Mert hát eddig is volt sok hibája, kényeskedő, torzkodó volt, de legalább nem hazudott...

Emil. Bizony még rám fogja, hogy most már hazug is vagyok, mikor egy kis csel fogással segitettem magamon.

Dorka. Kicsi hibán kezd, nagy vétken végzi, a ki rossz uton indult; azt mondja a tisztelendő ur.

Emil. Ugyan ne zsémbeljen már no, Dorka!

Dorka. Dehogy zsémbelek... csak úgy mondtam... és azt mondom, hogy sokkal jobb volna, ha most mindjárt melegiben jóvá tenné a hibát.

Emil. Jóvá tegyem? Szeretném tudni hogy?

Dorka. Hát csak úgy, hogy fogja a kalapját és elmegy a nénihez.

Emil. No persze! És ott aztán szegyenszemre mondjam el ugy-e, hogy rá akartam szedni őket, de megbántam.

Dorka. Már pedig azon nem lehet másképp segíteni. Ha jószántából nem akarja megbánni, majd megbánja másképp.

Emil. Másképp? Talán bizony árulkodni akar?

Dorka. Dehogy akarok! Nem az én kenyérem. Aztán nem is az én dolgom... semmi közöm hozzá. De azt mondja a tisztelendő ur, hogy nincsen olyan hiba, melyet utól ne érne a büntetés. No, de ez nem az én dolgom, az ifiur lássa, mit csinál. (El.)

Ötödik jelenet.**Emil, egyedül.**

Miket össze nem hadar ez a vén Dorka! A néniékhez menjek és ott mondjam el, hogy rá akartam őket szedni. Nevetséges! Ugyan gyönyörű volna, ha beálltanék oda és talán egész sereg vendég előtt alázatosan kérnék bocsánatot. No persze! Az kellene még! Azt hiszi ez a vén Dorka, hogy az efféle csak olyan könnyű megtenni. Biz én nem teszem, akárhogy ijesztget is, hogy majd megbánom. Már ugyan miért bánám

meg? Nem ártok vele senkinek, hogy itthon a magam kedvére töltöm az időmet. Attól biz én nem félek, amivel az öreg tisztelendő ur ijesztgeti szegény Dorkát... az én kis cselfogásomból nem lehet semmi bajom... Ahá, jönnek már az én vendégeim.

Hatodik jelenet.

Emil, Gyuricza, Juczika.

Gyuricza. Itt vagyunk, ifiur, elhoztuk a vásárfiát is. (Csomagot tesz az asztalra.)

Juczika. Igen bizony, elhoztuk, meg sem kóstoltuk útközben; azt mondta Gyuricza, hogy úgy is kapunk majd belőle.

Emil. Persze, hogy kaptok. Azért vettük. Majd együtt fogunk ozsonnálni.

Gyuricza. Még két krajczár vissza is jár... tessék.

Emil (büszke leereszkedéssel.) Csak tartsd meg, Gyuricza, azt nektek adom; vegyetek magatoknak majd holnap medvecukrot.

Gyuricza. Köszönjük szépen.

Juczika. De azon majd osztozunk-ugye Gyuricza?

Emil. Természetesen! Azt kívánom, hogy szépen megosztozzatok.

Juczika. És most is osztozunk ezen a sok jó fűgén?

Emil. Most is. De még korán van ozsonnálni. Előbb még játszunk valamit.

Gyuricza. Persze! Hiszen azért jöttünk. Hát mit játszunk?

Emil. Hát... hát játszunk lovasdit. Ti lesztek a lovak, én leszek a kocsis... várjatok csak... van itt gyeplőre való. (Hosszu zsinórt vesz elő és Gyuriczának meg Juczikának a derekára fűzi.) Így ni! Most gyi!

Juczika. Csakhogy itt nincs sok hely szaladgálni.

Gyuricza. Nem baj a! Szaladhatunk itt is eleget. (Megindulnak és össze-vissza nyargálnak a szobában, székeket döntenek fel kaczagnak, kiáltoznak.)

Juczika. Jaj, én már nem bírok tovább. (Egy székre ül.)

Gyuricza. Egy hajtásra elég is volt. Most már etetni kellene.

Emil. Igaz a! Most abrakot kapnak a lovaik. Várjatok csak! Lesz mindjárt jó abrak. (Felbontja az asztalon levő csomagot.) Azt hiszem, a fűgén kezdjük. No, fogjátok! (Egy-egy fűgét ad mindegyiknek.) Magam is megkóstolom. Jaj... ki jön?

Hetedik jelenet.

Voltak. A néni.

Emil (nagy ijedelemmel.) Jaj a néni! Most mit tegyek.

A néni. Akkora lármát hallottam itt, amint az ablak alatt jöttem, hogy azt hittem, valami nagy verekedés van itt. Mit csináltatok?

Emil. Oh, kedves néni, csak játszottunk... lovasdit... egy kicsit szaladgáltunk, egy pár szék felfordult.

A néni. Ej ez nem betegnek való játék, a betegnek nem szabad kifáradni és fölhevülni. (Az asztalhoz lép.) Itt holmi csemegét is látok, ez bizonyosan nektek van ide készítve. Csakhogy efféléből ez nagyon sok. Nem értem, hogy juthatott Dorkának eszébe ilyesmit adni a betegnek!

Emil. Nem Dorka adta... én hoztam a magam pénzén.

A néni. Ahá! Értem. Ezeknek a kis pajtásaidnak vetted.

Emil. Igen... persze... csak nekik vettem.

A néni. Az nagyon szép volt. De már azt igazán sajnálom, hogy a fejfájásod olyan rossz napot választott épen mára.

Emil. Rossz napot választott? Mért? (Félre.) Talán bizony gyanakszik?

A néni. Csak azért, mert ha eljöttél volna hozzám, bizonyosan örömed telt volna benne. Már rég gondoltam arra, hogy neked nem lehet az nagyon mulatságos, ha ott ülsz köztünk öregek közt. Mára tehát meghívtam egy pár olyan vendéget is, a kikkel te elmulathattál volna.

Emil (élénken.) Kit?

A néni. Aladárt, Ernőt és Lajost... úgy tudom, ezek jó pajtásaid.

Emil. Persze! A legjobb barátaim. (Félre.) Óh, az az ügyes cselofogás mégsem volt nagyon ügyes! Bárcsak követtem volna az öreg Dorka tanácsát!

A néni! Sokáig vártunk pajtásaid kissé boszankodtak is, hogy nem jöttél. No, de aztán megvigasztalódtak, mert megtudták, hogy ozsonnára lesz jó csokoládé, gyümölcs, sütemény, a mennyi csak kell.

Emil (félre.) Jaj de jó volna!

A néni. A testvéred azonban rossz kedvű volt s végre megvallotta, hogy miattad aggódik. Épen ozsonnához ültünk, mikor megmondta s én ott hagytam vendégeimet, hogy lássam, hányadán vagy. Betegnek nem jó egyedül lennie.

Emil. Oh, már sokkal jobban vagyok... már ugyszólván nincsen semmi bajom...

A néni (megtapogatja Emil fejét és üterét.) Dehogy nincs. Nagy bajod van, nagyobb, mint magad is gondolnád.

Juczika (ijedten.) Jaj Istenem! Csak nem hal meg az ifiur!

Gyuricza. Ne fecsegi, Juczi! Már hogy halna meg? Majd lefektetik, kap orvosságot, aztán meggyógyul.

A néni. Ugy van. Reméljük, hogy meggyógyul. De most mindenesetre vigyázni kell. Nem tudhatjuk, mi lesz belőle. Himlőjárvány uralkodik, az pedig veszedelmes, ragadós.

Juczika. Jaj, ha ránk ragad! (Ijedten az ajtóhoz húzódik.)

Gyuricza. No, már abból én sem kérek.

A néni. Bizony magam is azt tanácsolom, hogy meneküljetez innen. De a csemegéteket vigyétez el. (Fölveszi és összecsomagolja az asztalon levő csemegét.) Fogd Gyuricza, ez a tiétez.

Gyuricza (elveszi.) Köszönjüke alászan. (Indul Juczikával.)

Emil (félre.) Az én drága csemegém! (A távozóke után siet s az ajtónál sugva mondja :) Majd ha elmegy a néni, hozzátok vissza.

Gyuricza (szintén sugva.) De már azt nem teszszük! Még ránk találna ragadni az a veszedelmes nyavalya!

Juczika. Én ugyan nem jövök!

Gyuricza. De még én sem. (Fenn.) Ajánljuk magunkat! Köszönjüke a jó csemegét. (El Juczikával.)

Emil (boszusan utánok nézve.) A semmire valóke! És elvitték!

Nyolczadik jelenet.**A néni, Emil, később Dorka.**

A néni. Soha se iparkodjál, hogy visszatartsd azokat a szegény gyermekeket. Jobb ha elmennek, mert nagy beteg vagy.

Emil. De édes nénikém, én igazán nem hiszem...

A néni. Tudom, tudom... a beteg rendesen nem hiszi, hogy nagyon roszul van.

Emil. De én bizonyosan tudom... mert... izé...

A néni. No, azt én magam is hiszem, hogy nem leszel himlőbeteg. De azért mégis félek, hogy nagy betegség kezd mutatkozni nálad. Minden jel nagyon gyanus. Az a hirtelen fejfájás, mikor hozám kellett volna jönnöd; az a fölhevült-ség, melyben itt egy kis játék után talál-talak; aztán ez a sok hitvány bolti édesség, ez mind roszat jelent. Azt látom, hogy komoly baj mutatkozik nálad. Mindjárt irok édes anyádnak.

Emil. Jaj, kedves nénike, ne irjon! Kérem, csak azt ne tegye!

A néni. Meg kell tennem, az kötelességem.

Emil. Csak holnapig várjon!

A néni. Azt megtehetem. De egy föltétel alatt.

Emil. Mindent megteszek... ígérem. (Féltre.) Jaj, az a boldogtalan cselofgás!

A néni. Jól van. (Kiszól az ajtón.) Dorka! Jőjjön csak.

Dorka (sietve bejön.) Tessék parancsolni!

A néni. Szegény Emil nagy beteg, de megígérte, hogy mindent megtesz,

amit rendek. Tehát most rögtön le kell fektetni és egy csésze herbateát innia. Estére pedig, ha megéheznék, ad neki egy tányér rántott levest. Semmi egyebet, érti?

Dorka (ravasz mosollyal.) Igen is, jól értem. Ne tessék félni, nem kap egyebet.

A néni. Akkor hát vissza térhetek vendégeimhez. Csak jól vigyázzon, Dorka, hogy a beteg szép csöndesen fekdjék az ágyban és eszébe ne jusson kimenni, akár-milyen szép idő van odakint. Reggel majd eljövök s meglátom, kell-e irni a mamának. De remélem, addig meggyógyulsz. (El.)

Kilenczedik Jelenet.**Emil, Dorka.**

Emil (megadással.) Meggyógyultam én már is! A nénike ugyancsak alaposan kikurált. Majd gondolok én még valaha arra, hogy rászedjek valakit!

Dorka. Nekem úgy látszott, mintha a néni mindent kitalált volna.

Emil. Persze, hogy kitalálta. Láttam én jól, hogy kitalálta.

Dorka. Akkor hát mért nem vallott meg neki mindent?

Emil. Azt most nem tehettem... még azt hihette volna, hogy azért lettem bűnbánóvá, mert még el akarok jutni a jó ozsonnához és pajtásaimhoz. De holnap reggel mindent elmondok neki.

Dorka. Azt jól fogja tenni ifuracskám. Csakhogy így még most pontosan teljesíteni kell, amit rendelt... lefeküdni, herbateát inni.

Emil. Természetesen! Megfogadtam, hát meg is teszem és megfogadom, hogy

se kicsiben, se nagyban nem próbálok többé ilyen csefogatást. Elég volt egyszer rajta vesztetni.

Dorka (nevetve.) No, így már hiszem, hogy meggyógyul.

Emil. Meg Dorka. Menjen, főzze meg a herbateát... én pedig... oh! mily gyönyörűen süt a nap! De azért lefekszem és elgondolkodom arról, hogy ki mint vet, ugy arat!

— A függöny legördül. —

BETŰ-REJTVÉNY.

B	A	E	É
É	R	A	É
E	G	G	B
R	D	D	U

Ezek a betűk úgy helyezendők el, hogy vízszintesen és függőlegesen olvasva, a következő szavakat adják: 1-ső sor Éhes gyomor nagy örömmel várja, 2-ik Magyarország-híres csatornája, 3-ik Egy fa, melynek feketé a lombja, 4-ik »Szépen szól« — mint egy szép nóta mondja.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

B. Albertné. A »K. L.« XXXVII. kötetének 2-ik számában ki van mutatva a »Jótékonyosság« cz. rovat adakozásai között. Mivel a pénzküldemény külön célja meg nem volt nevezve, éhező s fázó gyermekek javára fordítottam, a jó édes anyja s jószívű kis Irénkéje utólagos jóváhagyásának reményében. — **H...y Ede nev. ur.** A kis K.-H. Sándor gf. nevében küldött megfajtást nem fogadhatom el. Irja és küldje be a füeska maga. — **Schlichter testvérek.** Igazatok van. A tévedést az okozta, hogy az adakozás levélbárcza alakjában történt. — **Kéler Ida.** Nagyon kedvesen vettem volna, ha t. füredi sétáim egyikén hozzám csatlakoztál, vagy legalább megszólítottál volna. Kis testvéreid

szeretettel üdvözlöm s elvárom Tibor levelét. — **Varga testvérek.** Ugy a rejtvényt mint a bélyeg-gyűjteményt bátran beküldhetitek. Amazt, ha beválik, közlöm; emezt pedig jó kezekbe juttatom. Az elhasznált levélbárczák értéke, mint régebben s ujabban is megmagyaráztam, művelődéstörténelmi, mert szintén adatokat szolgáltatnak idegen népek megismeréséhez. Mentől távolabbról került, annál többet ér. A m. kir. levélbárczák p. ép oly kapósok Tahitiben, mint a tahitibeliéek minálunk. Az érettek begyűlt pénzt jótékony célnak juttatom. — **Hertzka testvérek.** A Gül baba török szentnek budai sírját a közelében lakó kulcsárné bármikor szívesen megmutatja. A rejtvénykének sorát ejtem. — **Lukács József.** Csak te küldjed; ha jó, megjelen. Írásod meglehető. — **Poor Mariska.** A »Forgó bácsi képeskönyvének« kívül jelent meg a Singer és Wolfner kiadásában »Az én kis világom« című is, melynek pompás színes rajzai és, úgy reményelem, versikéi s meséi is meg fogják nyerni tetszésedet. Ennek ára 1 frt. — **Szl. J.** Még ha bevált volna is, mint a hogy nem vált be: a te rejtvényedet mégsem közölném annyira hanyagul van az írva s hegyébe még tентаpecsétes is. — **Messer Rudolf.** Örvendek, hogy felvilágosításom fogott rajtad. Palika majd bele-törődik az új régi névbe. — **Krocsák Mariska.** Az elsőt besoroztam. Gondos írásodban örömmel tellett. — **Ida Néni.** Dehogy nem! Levél megy. — **Titze György.** Levelező lapon is írhat sz. — **Reimann Clara.** A posta Budakeszire is megviszi a példányodat. — **Takács Alice.** Tárgyánál fogva, legalább most, nem való még a közlésre.

BÜNTETÉS.

B. Gy. és D., J. Gy., Sch. S. és A. nyíratlan szélű papírosra írt leveleit nem vehetem tekintetbe.

Jótékonyság.

Az éhező és fázó iskolás gyermekek részére adakoztak: Schlichter Emma és Misi 1 frt., Piúkovits Győző 1 frt., Bichler József 1 frt., Gf. Khuen-Hédervary Sándor gyűjtése 6 frt. (mama 5 frt., Sándor 1 frt.) Gf. Feste-tits Sándor és Andor 2 frt.

Ez adományok a »Nemzet« című napilapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.